

rychlost vozidla ve smyslu předpisů §§ 43 a 44 lit. p) cit. nař. (spolu-citovaný předpis § 41 nař. obsahuje jen obecný předpis). Právní názor odvolacího soudu je mylný. Obžalovaný měl na silnici 7 m široké nadbytek místa, aby mohl projeti volně po obou stranách osamělého dospělého chodce; tento nebyl při své přímé chůzi na dostatečně široké cestě pro obžalovaného takovou překážkou v dopravě, pro kterou by byl musil obžalovaný zmírniti rychlost ve smyslu § 44 lit. p) nař. až na rychlost vozu taženého koněm, krokem jdoucím. Tento kategorický předpis nařízení tudíž nepřichází v úvahu; sluší jen posouditi, pokud obžalovaný vyhověl povinnosti zmírniti rychlost vozu na takovou míru, aby měl vozidlo ve své moci a mohl je vésti bez ohrožení bezpečnosti chodcovy (§ 43 nař.). Tento předpis jest povahy relativní a povinnost zmírniti rychlost vozidla na míru jeho ovládatelnosti nutno zkoumati vždy na základě konkrétních okolností případu se zřetelem k zjištěné situaci a k rychlosti jízdy. Poněvadž odvolací soud uvádí ve svém rozsudku o rychlosti jízdy obžalovaného jen jeho tvrzení, že totiž tachometr neukazoval větší rychlost než 38 km v hodině a že v době srážky měl mnohem menší rychlost, asi 18—20 km za hodinu, kteréž tvrzení nijak nevyvrací, lze míti za to, že konceduje obžalovanému tuto rychlost jako zjištěnou. Ta však nebyla na volné, dostatečně široké silnici nikterak taková, že by ji obžalovaný nebyl mohl dobře ovládnouti při normálním průběhu dosavadních událostí, s nimiž směl podle nerušené chůze poškozeného — dospělého člověka — počítati, že totiž tento, nevyhnuv se mu z jízdní dráhy na opěťovaná znamení, půjde i dále klidně svojí cestou, ponechávaje obžalovanému na široké, volné silnici možnost nerušeného předjetí. Nějaké neklidné chování poškozeného, které by obžalovaného upozornilo na nutnost zvýšené opatrnosti, nebylo až do posledního okamžiku zjištěno. Když pak teprve tu podle zjištění skočil poškozený obžalovanému do stroje, nemohl ovšem obžalovaný vozidlo své ovládnouti; za to však není trestně zodpověden, poněvadž až do srážky nezanedbal ani platné předpisy ani míru obecné opatrnosti, jež jest pro posouzení trestní nedbalosti rozhodná. Nejvyšší soud, neshledav v jednání obžalovaného trestnou nedbalost ve smyslu § 310 tr. zák., vynesl na základě zmáteční stížnosti podle § 33 I. odst. nov. k tr. ř. osvobozující rozsudek ve smyslu § 326 č. 1 tr. ř.

Čís. 4607.

§ 24 (1) tisk. nov. činí (podpůrnou) odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel (vydavatel) znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda je nakladatelem (vydavatelem) osoba právnická či fyzická.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1933, Zm I 454/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni jako soudu kmetského ze dne 16. března 1931, jímž byl stěžo-

vatel uznán vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924 čís. 124 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a zprostil obžalovaného podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro přestupek podle § 6 zák. čís. 124/24 Sb. z. a n., jehož se prý dopustil tím, že počátkem června 1929 jako odpovědný správce tiskárny firmy »G.«, připustil vytisknouti neperiodický tiskopis (leták) »Okresním cestářům k informaci« obsahující stať: »Jak posuzuje cestáře okresů pan tajemník H. z národně sociálního sdružení cestářů?« jejíž obsah tvoří skutkovou povahu přečinu proti bezpečnosti cti podle § 488, 491 tr. zák., spáchaného na Antonínu H-ovi, tajemníku v P., při čemž zanedbal tím takovou pozornost, při jejímž povinném užití nebyla by bývala závadná stať pojata do tiskopisu (letáku).

D ů v o d y:

Jest předeslati, že počátkem června 1929 rozesílal Ústřední svaz samosprávných, státních a veřejných zaměstnanců, sekretariát v P., svým členům tištěný přípis, opatřený tištěnými podpisy Aloisa D-a, Josefa G-a a Josefa M-y, k němuž byl připojen leták, nadepsaný »Okresním cestářům k informaci«. Leták byl vytištěn v tiskárně »G.« v P., jejímž odpovědným správcem je obžalovaný. Obsahem jeho cítil se uražen soukromý obžalobce Antonín H., a podal proto dne 21. června 1929 stíhací návrh proti Aloisu D-ovi, Josefu G-ovi a Josefu M-ovi jakožto původcům letáků. Za řízení rozšířil Antonín H. svůj stíhací návrh v podání ze dne 31. prosince 1929 na Františka S-a, Františka K-a a Karla H-a, jako na rozšiřovatele tohoto letáku a na odpovědného správce tiskárny »G.«. Dne 4. prosince 1930 podal H. spis obžalovací na obžalovaného, jenž do té doby vůbec nebyl zodpovědně slyšen, jako na odpovědného správce tiskárny, ostatní shora řečené osoby nežaloval a bylo proti nim další řízení dne 18. prosince 1930 zastaveno. V rozsudku pak soud zjistil, že vydavatelem letáku byl Ústřední svaz samosprávných státních a veřejných zaměstnanců. Stížnost uplatňuje zmateční důvody podle § 281 čís. 9 a) a b) tr. ř., správně jen podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. a vytýká, že podle § 24 zák. čís. 124/24 Sb. z. a n. obžalovaný nemohl býti jako odpovědný správce tiskárny stihán, an byl znám nakladatel, čemuž prý není na závalu, že nakladatel byl právnická osoba, ježto pak měly býti stihány osoby, které jej zastupují, a že nadto věc byla proti obžalovanému promlčena, poněvadž se, jak lhůta pro podání žádosti za stihání tak i lhůta promlčecí podle § 12 cit. zák. staví jen, bylo-li zavedeno stihání proti osobě skutečně odpovědné, nikoliv však, bylo-li stihání zavedeno proti osobě, která je jen podezřelou, že by mohla býti odpovědnou.

Zmateční stížnosti nelze co do prvního uplatňovaného důvodu upříti oprávněnost. Soukromý žalobce i napadený rozsudek odvozují odpovědnost obžalovaného jako správce tiskárny z ustanovení § 1 odst. 2 a § 24 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n., jejichž použitelnost v souzeném případě je arci v zásadě dána tím, že byly původně tři osoby (Alois

D., Josef M. a Josef G.) stihány a také před soud postaveny jakožto původci pozastavené zprávy. Okolnost, že tyto osoby původcovství popřely a že pak soukromý obžalobce už ani obžalobu proti nim nepodal, nemění nic na tom, že zůstává při omezení okruhu stíhatelných osob po rozumu § 1 odst. 2 a § 24 cit. zákona, neboť zákon nevyžaduje, by původce mohl býti odsouzen, ani, by byl obžalován, nýbrž mluví jen o stíhatelnosti původce a o možnosti, by byl postaven před soud, tedy o ryze vnějších okolnostech, aniž vyžaduje, by šlo o skutečného, prokazatelného původce. Tomu-li tak, nastává pro obžalovaného jako odpovědného správce tiskárny odpovědnost za obsah neperiodického tiskopisu podle § 1 a § 24 zákona jen za předpokladu, že není znám nakladatel tiskopisu. Nakladatel je na tiskopisu vyznačen slovy »Nakladem vlastním«, vztahujícími se zřejmě k »Ústřednímu svazu samosprávných státních a veřejných zaměstnanců«, jehož názvem je tiskopis podepsán a o němž napadený rozsudek také zjišťuje, že je nakladatelem tiskopisu. Mylný je názor kmetského soudu, že odpovědnost obžalovaného jakožto správce tiskárny nastala proto, že nakladatelem neperiodického tiskopisu byla osoba právnická a jako taková nestíhatelná. Neboť § 24 tiskové novely činí odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda nakladatelem je osoba právnická či fysická. Bylo-li tedy zjištěno, že nakladatelem tiskopisu, o nějž jde, byl »Ústřední svaz samosprávných státních a veřejných zaměstnanců«, o němž soukromý obžalobce ani netvrdil, že by odpovědný představitel této právnické osoby nebyl zjištěnitelný, nenastala podmínka, za níž podle onoho § jediné nastupuje podpůrná odpovědnost správce tiskárny, a měl tedy obžalovaný již z tohoto důvodu býti zproštěn. Že soukromý obžalobce přichází takto o možnost dosíci po případě zadosti učinění odsouzením osoby po zákonu odpovědné, jde na jeho vrub; bylo na něm, by si uvědomil, že nakladatel je znám, a by svůj žalobní návrh namířil proti fysickým osobám, jež odpovědně jednaly za právnickou osobu, která jako taková stíhána býti nemohla. Bylo proto vyhověti zmáteční stížnosti, zrušiti napadený rozsudek a zprostiti obžalovaného z obžaloby pro přestupek podle § 6 zákona čis. 124/1924 sb. z. a n., aniž bylo třeba obírat se další otázkou stížností nadhozenou, zda čin obžalovanému za vinu davaný stal se beztrestným pro nastalé promlčení ať již t. zv. subjektivní či objektivní.

Čís. 4608.

Sprošťující rozsudok, ktorým bol obžalovaný oslobodený podľa § 4 alebo § 6 odst. IV. zák. č. 124/24 Sb. z. a n. a boli mu uložené povinnosti uvedené v odst. II. § 13 cit. zák., nie je sprošťujúcim rozsudkom v smysle trestného poriadku; obžalovaný môže podať zmätočnú sťažnosť proti takémuto sprošťujúcemu rozsudku.

(Rozh. z 28. januára 1933, Zm III 437/32.)